

Learning Leadership of School Administrators

Under the Bueng Kan Primary Educational Service Area Office

Charoen Namchu¹, Krongthip Nakwichet² and Suwattanapong Romsri³

Received	Reviewed	Revised	Accepted
11/08/2564	24/08/2564	24/08/2564	25/08/2564

Abstract

Learning leadership of school administrators under the Bueng Kan Primary Educational Service Area Office in the objective aimed to study and compare opinion levels of learning leadership of school administrators to classified by position, school size and work experience the personnel of schools as academic year, 2020, the sample size was determined using the Krejcie and Morgan tables and to stratified random sampling of 329 people. Research tools as a questionnaire It was in the form of a 5-level estimation scale, asking about the learning leadership of the school administrators under the Bueng Kan Primary Educational Service Area Office and reliability is 0.85 classified by position, school size and work experience The basic statistics used to analyze the data were frequency, percentage, mean, standard deviation, and the statistics used for hypothesis testing were t-test , f-test, and the paired mean test by the multiple comparison procedure (Scheffe method). Research results 1. Opinions of personnel regarding learning leadership of school administrators under the Bueng Kan Primary Educational Service Area Office Overall, it's at a high level. When considering each aspect, it was found that Executive Learning Leadership at a high level in all aspects 2. Opinions of personnel regarding learning leadership of school administrators under the Bueng Kan Primary Educational Service Area Office classified by location overall different different in terms of creating a common vision Individual aspect of learning and teaching statistically significant at the .05 level, classified by school size Overall and each aspect is different. statistically significant at the .05 level, classified by work experience overall is no different by different aspects in terms of teaching work The aspect of achievement is a management method. and the use of motivation

Keyword : learning leadership , educational administration

¹ Bueng Kan Primary Educational Service Area Office, Email-papong172514@gmail.com

² Nakhon Ratchasima College, Email-papong172514@gmail.com

³ Roi Et Provincial Education Office, Email-papong172514@gmail.com

ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

เจริญ นามชู⁴, กรองทิพย์ นาควิเชตร⁵ และสุวิฒนพงษ์ ร่มศรี⁶

บทคัดย่อ

ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บึงกาฬ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนที่จำแนกตามตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการทำงาน บุคลากรของโรงเรียน ปีการศึกษา 2563 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน และทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น จำนวน 329 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำแนกตามตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการทำงาน โดยมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.85 สถิติพื้นฐานที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานได้แก่ t-test , F-test และการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีเปรียบเทียบพหุคูณ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ

ผลการวิจัย 1. ความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหาร อยู่ในระดับมากทุกด้าน 2. ความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมแตกต่างกัน โดยแตกต่างกันในด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วม ด้านบุคคลแห่งการเรียนรู้ และด้านการสอนงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมไม่ต่างกัน โดยรายด้านแตกต่างกันในด้านการสอนงาน ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์เป็นวิธีการบริหารจัดการ และด้านการใช้แรงจูงใจ

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำการเรียนรู้, การบริหารการศึกษา

⁴ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ, Email-papong172514@gmail.com

⁵ วิทยาลัยนครราชสีมา, Email-papong172514@gmail.com

⁶ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด, Email-papong172514@gmail.com

บทนำ

การจัดการศึกษาในสังคมยุคปัจจุบันได้มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงให้มีความทันสมัยภายใต้ความเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ มนุษย์ที่เกิดมาในโลกจะเกิดการเรียนรู้ตามมวลประสบการณ์ที่ได้มีโอกาสสัมผัสอย่างรวดเร็ว โดยมีเครื่องมือทางความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมามีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตประจำวันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ยิ่งในช่วงสถานการณ์ COVID-19 ได้มีการนำเทคโนโลยีด้านการศึกษามาใช้ในการเรียนการสอน ช่วยให้การนำเสนอเนื้อหาการเรียนการสอนที่มีความน่าสนใจขึ้น และสร้างการมีส่วนร่วมระหว่างนักเรียน และครูได้มากขึ้น แม้ในขณะที่ทุกคนต้องอาศัยภายในที่พักของตนเอง เพื่อให้แน่ใจได้ว่านักเรียนจะไม่พลาดการเรียนรู้ และช่วยให้เส้นทางการเรียนของนักเรียนสามารถเดินหน้าต่อไปได้ (Matichon, 2021) และการที่มนุษย์เราจะประสบความสำเร็จในภารกิจต่างๆ นั้นยังคงต้องขึ้นอยู่กับจัดการที่มีประสิทธิภาพ มีความก้าวหน้าที่แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จเป็นรูปธรรม สามารถสัมผัสจับต้องได้ ในขณะที่ความจำเป็นในการพัฒนาสถานศึกษาทุกแห่ง ยังต้องดำเนินไป สถานศึกษาต้องทำการการปรับเปลี่ยนรูปแบบในการทำงานให้เหมาะสมกับกระบวนการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามมาตรฐานการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับสังคมในปัจจุบัน และการบริหารจัดการที่มีการกระจายอำนาจในการจัดการมากขึ้น เห็นได้จากที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศกฎกระทรวงเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550 พร้อมทั้งกำหนดแนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา โดยยึดหลักการทางด้านความพร้อมและความเหมาะสม ตลอดจนความสอดคล้องกับกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมถึงความเป็นเอกภาพในด้านมาตรฐานและนโยบายความเป็นอิสระและความคล่องตัวในการบริหารจัดการ การมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ ทั้งนี้โดยการกระจายอำนาจไปให้สถานศึกษามากที่สุดเพื่อให้ผู้ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบสามารถตัดสินใจโดยตรงในการเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพให้แก่สถานศึกษา แต่ทว่าการกระจายอำนาจและการบริหารจัดการดังกล่าวยังไม่บรรลุผลตามนโยบายเท่าที่ควร กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดกรอบการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการขึ้นมาใหม่ โดยประเด็นที่ต้องปฏิบัติโดยเร่งด่วนโดยเน้นการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการไปให้สถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาและให้มีกลไกขับเคลื่อนการกระจายอำนาจสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาอย่างเป็นระบบตามศักยภาพความพร้อม (Education Council Secretariat, 2011)

จากจุดเน้นการศึกษา ปี พ.ศ. 2563 เพื่อให้การดำเนินการจัดการศึกษาและการบริหารจัดการ การศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ในปีงบประมาณ พ.ศ.2563 มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ เป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ วัตถุประสงค์ของแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา และนโยบายของรัฐบาล โดยเฉพาะนโยบายเร่งด่วน เรื่องการเตรียมคนสู่ศตวรรษที่ 21 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 และมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ

พ.ศ.2546 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการจึงประกาศนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ดังนี้มุ่งคำนึงถึงพหุปัญญาของผู้เรียนรายบุคคลที่หลากหลายตามศักยภาพ ปลูกฝังความมีระเบียบวินัย ทักษะคิดที่ถูกต้อง โดยใช้กระบวนการลูกเสือ และยุวกาชาด เรียนภาษาไทย เน้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้วิชาอื่น เรียนภาษาอังกฤษและภาษาพื้นถิ่น (ภาษาแม่) เน้นเพื่อการสื่อสาร เรียนรู้ด้วยวิธีการ Active Learning เพื่อพัฒนากระบวนการคิด การเรียนรู้จากประสบการณ์จริงหรือจากสถานการณ์จำลองผ่านการลงมือปฏิบัติ และเปิดโลกทัศน์มุมมองร่วมกันของผู้เรียนและครู ด้วยการจัดการเรียนการสอนในเชิงแสดงความคิดเห็นให้มากขึ้น สร้างแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ และใช้ดิจิทัลเป็นเครื่องมือการเรียนรู้ จัดการเรียนการสอนเพื่อฝึกทักษะการคิดแบบมีเหตุผลและเป็นขั้นตอน พัฒนาคู่มือที่มีความชำนาญในการสอนภาษาอังกฤษ และภาษาคอมพิวเตอร์ จัดให้มีโครงการ 1 ตำบล 1 โรงเรียนคุณภาพ โดยเน้นปรับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกบริเวณโรงเรียนให้เอื้อต่อการสร้างคุณธรรม จริยธรรม และจิตสาธารณะ (Ministry of Education, 2020)

จะเห็นได้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีการศึกษาและพัฒนาตนเองเพื่อที่จะทำให้เกิดกระบวนการในการพัฒนาสร้างเสริมสมรรถนะที่พึงประสงค์ โดยเฉพาะกระบวนการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบันนั้นอยู่ในช่วงแห่งศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นกระบวนการจัดการศึกษาที่อยู่ท่ามกลางกระแสแห่งการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมข่าวสาร และวิวัฒนาการทางด้านสังคมสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากพลวัตแห่งความเคลื่อนไหวทางด้านข้อมูลข่าวสารที่สามารถทำให้มนุษย์มีการติดต่อสื่อสารกันได้อย่างฉับไวมากขึ้นกว่าเดิมมาก ดังนั้นการให้การศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะในช่วงทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558 - 2568) และการระบาดของไวรัสโคโรนา พ.ศ. 2562-2563 เป็นการระบาดทั่วโลก โดยมีสาเหตุมาจากไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ เมื่อวิกฤตการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ระลอกแรกเริ่มคลี่คลายลง หลากๆ ภาคส่วนเริ่มพูดถึง “ความปกติใหม่” หรือ “New Normal” ที่จะตามมา การมาเยือนของวิกฤตโรคระบาดทำให้เกิดคำถามเกี่ยวกับระบบการศึกษาหลากหลายด้าน เป็นต้นว่าเราจะออกแบบการเรียนรู้ในยุคโควิด-19 ให้มีประสิทธิภาพได้อย่างไร ทักษะและหลักสูตรโลกการศึกษาแบบใหม่หลังจากนี้ควรมีหน้าตาแบบไหน เทคโนโลยีจะเข้ามามีบทบาทด้านการเรียนรู้หรือทำให้ความเหลื่อมล้ำยิ่งแย่กว่าเดิมจริงหรือไม่ที่เราสามารถเปลี่ยนวิกฤตครั้งนี้ให้กลายเป็นโอกาสด้านการศึกษา จากความผิดปกติแบบใหม่ที่เหมือนเดิม (New Abnormal) ที่ส่งผลกระทบต่อจัดการศึกษา ทำให้สถานศึกษาต้องอยู่ให้รอดต้องปรับตัว เพราะวิกฤตโควิด - 19 เป็นบททดสอบของความจำเป็นครั้งใหญ่ในการบริหารจัดการศึกษาที่ต้องปรับเปลี่ยนวิธีคิดใหม่ให้สอดคล้องกับความปกติใหม่ที่เกิดขึ้น (Duangchuen, P., 2020 : 2) จึงเป็นการศึกษาที่เต็มไปด้วยสิ่งท้าทายท่ามกลางพลังขับเคลื่อนของเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและมุ่งไปสู่ยุคแห่งนวัตกรรม ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาที่ถูกทดแทนด้วยทฤษฎีใหม่ ๆ แนวความคิดใหม่ ๆ และกระบวนการทัศน์ใหม่

ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาทุกระดับต้องเร่งพัฒนาตนเองและองค์กรเพื่อให้ทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวซึ่งหากนักการศึกษาทั้งหลายจะยังคงยึดหลักในการจัดการศึกษาตามรูปแบบเดิมๆ ก็จะไม่สามารถที่จะพัฒนาผู้เรียนให้พร้อมที่จะรับมือกับอนาคตที่จะมาถึงได้ (Makaramani, R., 2013 : 1 - 2) การเป็นผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารที่พึงปรารถนา จึงไม่ได้มีหน้าที่เพียงบริหารงานให้โครงการต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้ลุล่วงไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการเท่านั้น แต่ยังคงส่งเสริมสนับสนุนครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถพัฒนาสถานศึกษาของตนเอง โดยใช้กระบวนการทำงานร่วมกันของครูในสถานศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาศักยภาพและกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา ควรเป็นผู้มีภาวะผู้นำที่เหมาะสมกับยุคสมัย จากงานวิจัยหลายเรื่องพบตรงกันว่า ผู้นำที่นำแต่เพียงผู้เดียว ไม่สามารถทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งได้ ผู้นำที่นิยมส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการนำเท่านั้น จึงจะสามารถทำให้สถานศึกษาเข้มแข็งได้ ดังที่ Bass (1985) ได้เสนอทฤษฎีภาวะผู้นำ ไว้ว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นมากกว่าคำเพียงคำเดียวที่เรียกว่าบารมี ซึ่งความมีบารมีมีความจำเป็น แต่ไม่เพียงพอสำหรับผู้ผู้นำการเปลี่ยนแปลง ที่สำคัญอีกสามส่วนของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีนอกเหนือจากความมีบารมี คือการกระตุ้นทางปัญญา การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลและการสร้างแรงบันดาลใจ จากสภาพและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการศึกษาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียน กล่าวคือ ศึกษาคุณลักษณะและพฤติกรรมของผู้บริหารว่ามีคุณลักษณะที่นำหน่วยงานต่างๆสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้โดยเน้นการสร้างวิสัยทัศน์ร่วม เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีการทำงานเป็นทีม มีการสอนงานบุคลากร การทำงานมุ่งผลสัมฤทธิ์ และการใช้แรงจูงใจ (Rouche & John, 2013) ซึ่งหากว่าผู้บริหารขาดภาวะผู้นำทางการเรียนรู้อาจส่งผลให้ส่งผลให้บุคลากรของสถานศึกษาหรือหน่วยงานขาดแรงจูงใจในการพัฒนาไปสู่ตนเอง เพื่อนำพาสถานศึกษาไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยสามารถใช้ผลการศึกษานี้เป็นแนวทางในส่งเสริมภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของบุคลากรในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการศึกษาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำแนกตามตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการทำงาน

สมมติฐานการวิจัย

1. ระดับภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของบุคลากรในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ อยู่ในระดับมาก
2. เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการศึกษภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
 - 2.1 บุคลากรที่มีตำแหน่งต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการศึกษภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ แตกต่างกัน
 - 2.2 บุคลากรที่สังกัดโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการศึกษภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ แตกต่างกัน
 - 2.3 บุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการศึกษภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา
การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิจัยประเด็นตามคุณสมบัติภาวะผู้นำการเรียนรู้มี 6 ด้าน (Wang & Ahmed, 2003) คือ การสร้างวิสัยทัศน์ร่วม บุคคลแห่งการเรียนรู้ การทำงานเป็นทีม การสอนงาน บุคลากร การทำงานมุ่งผลสัมฤทธิ์ และการใช้แรงจูงใจ
2. ขอบเขตด้านประชากรกลุ่มตัวอย่าง
 - 2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ปีการศึกษา 2563 จำนวน 2,284 คน
 - 2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากร ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ปีการศึกษา 2563 จำนวน 329 คน โดยยึดเกณฑ์ตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 : 608) โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น
 - 2.3 ขอบเขตด้านตัวแปร
 - 2.3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ 1) ตำแหน่ง จำแนกเป็น 2 กลุ่ม คือ ผู้บริหาร ครู
 - 2) ขนาดโรงเรียน จำแนกเป็น 3 กลุ่ม คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ 3) ประสบการณ์ในการทำงาน จำแนกเป็น 3 กลุ่ม คือ ต่ำกว่า 10 ปี 10 - 19 ปี 20 ปีขึ้นไป

2.3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ 1) ระดับภาวะผู้นำการเรียนรู้ 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

2.4 ขอบเขตระยะเวลา การวิจัยใช้ระยะเวลาระหว่างเดือน มกราคม พ.ศ. 2563 ถึง เดือน มีนาคม พ.ศ. 2564

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ปีการศึกษา 2563 จำนวน 2,284 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากร ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ปีการศึกษา 2563 จำนวน 329 คน โดยยึดเกณฑ์ตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 : 608) โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น(Stratified random sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ ตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากร ต่อ การศึกษาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ แบบมาตราส่วนประมาณค่า

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในวิจัยต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ แล้วเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ได้จำนวน 329 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้ 1) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ ตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการทำงาน ของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

โดยหาค่าความถี่ และร้อยละ) วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการศึกษาสมรรถนะของ
ผู้บริหารด้านภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาบึงกาฬ ทั้งโดยภาพรวมรายด้านและรายข้อ โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (Srisa-ard, B. 2013 : 103) 3) วิเคราะห์เปรียบเทียบ
ความคิดเห็นของบุคลากรต่อการศึกษาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำแนกตามตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการ
ทำงาน โดยใช้ค่า t - test และใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F-test)

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป
ประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t - test การ
เปรียบเทียบ โดยการทดสอบค่าที (t-test) ค่าเอฟ (F - test) และทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีการ
เปรียบเทียบพหุคูณ ด้วยวิธีการของเซฟเฟ่

ผลการวิจัย

ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึง
กาฬ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นครู จำนวน 276 คน คิดเป็นร้อยละ 83.90 และเป็น
ผู้บริหาร จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 16.10 และส่วนใหญ่เป็นบุคลากรในโรงเรียนขนาดกลาง
จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 37.70 โรงเรียนขนาดใหญ่ 105 คน คิดเป็นร้อยละ 31.90 และโรงเรียน
ขนาดเล็ก จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 30.40 และส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง
10 – 19 ปี จำนวน 138 คน ร้อยละ 41.90 ต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 35.30 และ
20 ปีขึ้นไป จำนวน 75 คน ร้อยละ 22.80 ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
พบว่า ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหาร อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหา
น้อย ได้แก่ บุคคลแห่งการเรียนรู้ การทำงานเป็นทีม การสร้างวิสัยทัศน์ร่วม การใช้แรงจูงใจ การสอน
งาน การมุ่งผลสัมฤทธิ์เป็นวิธีการบริหารจัดการ

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหาร
โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำแนกตามตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน
และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า

2.1 ความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมแตกต่างกัน โดย

แตกต่างกันในด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วม ด้านบุคคลแห่งการเรียนรู้ และด้านการสอนงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหาร

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมไม่ต่างกัน โดยรายด้านแตกต่างกันในด้านการสอนงาน ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์เป็นวิธีการบริหารจัดการ และด้านการใช้แรงจูงใจ

แสดงผลดังตาราง

1. ระดับความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหาร	ระดับความคิดเห็น		แปลผล	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
โดยรวม	4.07	0.24	มาก	

2. การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำแนกตามตำแหน่ง

ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหาร	ผู้บริหาร		ครู		t	Sig.
	N=53		N=276			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
โดยรวม	4.01	0.28	4.08	0.23	-	0.001*

1.920

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการทำงาน

แหล่งความแปรปรวน		SS	df	MS.	F	Sig.
ขนาดของโรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	4.493	2.000	2.247	50.008	0.000*
	ภายในกลุ่ม	14.646	326.000	0.045		
	รวม	19.139	328.000			
ประสบการณ์ในการทำงาน	ระหว่างกลุ่ม	0.169	2.000	0.084	1.451	0.236
	ภายในกลุ่ม	18.970	326.000	0.058		
	รวม	19.139	328.000			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ทำให้ทราบถึงความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหาร อยู่ในระดับมากทุกข้อ อาจเนื่องมาจากผู้บริหารได้มีการพัฒนาคุณลักษณะและพฤติกรรมของผู้นำ เพื่อนำหน่วยงานต่างๆ สู่องค์กรแห่งการเรียนรู้โดยเน้นการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้มีการทำงานเป็นทีม มีการสอนงานบุคลากรการทำงานมุ่งผลสัมฤทธิ์และการใช้แรงจูงใจในแต่ละด้าน ตามแนวคิดทฤษฎีเอิกซ์วายของ mc Gregor ที่กล่าวว่าการทำงานกับคนจะต้องคำนึงถึงธรรมชาติของมนุษย์และพฤติกรรมของมนุษย์คือมนุษย์มีความต้องการพื้นฐานและแรงจูงใจ ผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพจะต้องให้สิ่งที่ผู้ตามหรือผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความศรัทธาและกระตือรือร้น ช่วยกันปฏิบัติงานให้บรรลุจุดมุ่งหมาย ผู้บริหารเข้าใจความแตกต่างพื้นฐานของบุคคลสามารถวิเคราะห์บุคลากรในองค์กร โดยสมมติฐานตามทฤษฎีเอิกซ์ ให้ความสำคัญกับความต้องการด้านความมั่นคงของบุคลากร ส่วนทฤษฎีวายจะสมมติฐานให้ความสำคัญกับสิ่งที่ทำให้บุคลากรเกิดความพึง

พอใจในการปฏิบัติงาน เพื่อสร้างแรงจูงใจตรงตามที่ต้องการ เกิดความกระตือรือร้นให้บรรลุวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับ Somprach, K. (2017: 51) ได้ทำการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน : การศึกษาทฤษฎีฐานรากผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติกรของภาวะผู้นำการเรียนรู้ได้แก่ การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมและมุ่งเน้นการเรียนรู้ การค้นหาปัจจัยที่ทำให้เป้าประสงค์สำเร็จ การพัฒนาความสัมพันธ์กับบุคคลทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนและความไว้วางใจ การคิดหาวิธีการและกลยุทธ์ การออกแบบการเรียนรู้ในลักษณะ backward mapping การสร้างเครือข่ายพันธมิตรให้เพิ่มขึ้น การสร้างอัตลักษณ์และแนวปฏิบัติที่ดี การนำเอาค่านิยมที่ดีมาใช้ การเปลี่ยนห้องสมุดมาเป็นศูนย์เรียนรู้และวิจัยและพัฒนา บุคลากรจึงมีความคิดเห็นในระดับมากต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารที่มีต่อตัวผู้บริหารเอง ซึ่งส่งผลทำให้เกิดประสิทธิภาพการบริหารจัดการประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูและส่งผลต่อคุณภาพการศึกษารวมทั้งการสร้างองค์ความรู้ใหม่ทางวิชาการและวิชาชีพ

2. ความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมแตกต่างกัน โดยแตกต่างกันในด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วม ด้านบุคคลแห่งการเรียนรู้ และด้านการสอนงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเนื่องมาจาก การทำให้บุคลากรในองค์กรมีส่วนร่วมในการสร้างวิสัยทัศน์หรือภาพอนาคตขององค์กร ยังมีมุมมองที่แตกต่างกัน โดยการทุ่มเทหมกมุ่นกายแรงใจ กระทำให้เกิดขึ้นเพื่อไปสู่ที่พึงปรารถนาพร้อมกันทั่วทั้งองค์กรยังมีให้เห็นเป็นบางส่วน สอดคล้องกับ โอตอนเนล และ ไวท์ (O' Donnel & White, 2005) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนกับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ผู้วิจัยสุ่มโรงเรียนระดับมัธยมและให้ครู 4 คน และผู้บริหารโรงเรียนของแต่ละโรงเรียนของ Hallinger ในแบบสอบถามมี 50 พฤติกรรม สำหรับโรงเรียนที่มีประสิทธิผล พบว่า ครูรับรู้ว่าพฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนที่เน้นการพัฒนาบรรยากาศการเรียนรู้ของโรงเรียนเป็นตัวชี้ให้เห็นผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน นอกจากนี้ยังพบว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีฐานะทางสังคมดี เชื่อว่าได้แสดงพฤติกรรมสัมพันธ์กับพันธกิจของโรงเรียนจะเป็นโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์การอ่านสูงกว่า

3. ความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมสูงกว่า ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้บริหาร และค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครูที่สังกัดโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่สูงกว่าค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้บริหาร เช่นเดียวกัน ส่วนค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครูที่สังกัดโรงเรียนขนาดกลางต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของความ

คิดเห็นของผู้บริหาร เพราะครุมีความคิดเห็นว่าผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำการเรียนรู้สูงจะเป็นแรงจูงใจ แรงกระตุ้นต่อการเรียนรู้ของครูเป็นอย่างมาก และจากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ ที่พบว่า บุคลากรที่สังกัดโรงเรียนขนาดเล็ก มีความคิดเห็นต่างกับ บุคลากรที่สังกัดโรงเรียนขนาดใหญ่ โดยบุคลากรที่สังกัดโรงเรียนขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงกว่าบุคลากรที่สังกัดโรงเรียนขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และบุคลากรที่สังกัดโรงเรียนขนาดกลาง มีความคิดเห็นต่างกับบุคลากรที่สังกัดโรงเรียนขนาดใหญ่ โดยบุคลากรที่สังกัดโรงเรียนขนาดกลางมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงกว่าบุคลากรที่สังกัดโรงเรียนขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการพัฒนาตนเองสู่บุคคลแห่งการเรียนรู้จำเป็นต้องสำรวจตนเองด้านความพร้อมและการยอมรับในการปรับปรุงตนเองในการแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องมีการปรับวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้เพื่อเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตมีการคิดโครงการใหม่ๆ ในการพัฒนาตนเองหรือองค์การสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ โดยการจัดเตรียมอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกให้พร้อมพร้อมเพรียง เพื่อให้สามารถแสวงหาความรู้ได้ทุกที่ทุกโอกาสของโรงเรียนแต่ละขนาดมีความพร้อมแตกต่างกัน ต่างกับ Jirapornpanich, S. (2019) ที่ได้ทำการศึกษา ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในยุคดิจิทัลตามความคิดเห็นของครูในเขตอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี พบว่า ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในยุคดิจิทัลตามความคิดเห็นของครู ในเขตอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษาสูงสุด ขนาดโรงเรียน ประสบการณ์ในการทำงาน และตำแหน่ง โดยภาพรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมไม่ต่างกัน โดยรายด้านแตกต่างกันในด้านการสอนงาน ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์เป็นวิธีการบริหารจัดการ และด้านการใช้แรงจูงใจ โดยพบว่าค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมและรายกลุ่มสูงกว่าค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้บริหารอีกด้วย ทั้งนี้เนื่องมาจากมีการพูดคุยอย่างเป็นกันเองในการวางแผนร่วมกัน การเยี่ยมเยียนหลังมีการวางแผนร่วมกัน โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของเวลาและสถานที่ ใช้คำถามปลายเปิดมากกว่าปลายปิด สร้างบรรยากาศทางบวก ให้ความสำคัญในการแก้ปัญหาหรือพัฒนางานรวมถึงการประเมินผลอย่างยุติธรรม สอดคล้องกับ Jirapornpanich, S. (2019) ที่ได้ทำการศึกษา ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในยุคดิจิทัลตามความคิดเห็นของครูในเขตอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี พบว่า ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในยุคดิจิทัล ตามความคิดเห็นของครู ในเขตอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษาสูงสุด ขนาดโรงเรียน ประสบการณ์ในการทำงาน และตำแหน่ง โดยภาพรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารควรมีการนิเทศและการประเมินผลการสอนของครูอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องสร้างความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและจัดให้ครูผลัดเปลี่ยนนิเทศการสอนของเพื่อนครูด้วยกัน เพื่อให้ครูผู้สอนได้นำข้อค้นพบมาปรับปรุงพัฒนาการสอนของตนเองให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างจิตสำนึกของความเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน เน้นการทำงานแบบมีส่วนร่วม เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

3. ผู้บริหารให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด อำนวยความสะดวกแก่บุคลากร ผู้บริหารมีการตั้งคำถามโดยเน้นการสนทนาพูดคุยอย่างเป็นกันเองและยกตัวอย่างวิธีการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น เปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการอภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพ เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของสถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศทางวิชาการเพื่อพัฒนางานวิชาการให้มีคุณภาพ

2. ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจากโรงเรียนที่มีผลงานปฏิบัติที่เป็นเลิศทางด้านวิชาการ เช่น โรงเรียนดีประจำตำบล หรือโรงเรียนในฝัน เพื่อพัฒนางานวิชาการ และหารูปแบบนวัตกรรมใหม่สำหรับการบริหารจัดการงานวิชาการให้มีคุณภาพ

References

- Duangchuen, P. (2020). Education management receives a new normal after the Covid-19 crisis. *Journal of Arts Management*. 4 (3), 783-795.
- Education Council Secretariat. (2011). *Second Decade Education Reform Proposal (2009 –2018)*. Bangkok: Prikwarn Graphic Co.,Ltd.
- Jirapompanich, S. (2019). *Learning leadership of elementary school administrators in the digital era according to the opinions of teachers in Pak Kret District Nonthaburi Province*. Bangkok: Kasetsart University.
- Krejcie & Morgan. (1970). Determining sample size for research activity. *Education and Psychological Measurement*, 30(3), 608 - 610.
- Makaramani, R. (2013). *Teaching documents for educational training management*. Bangkok: Suan Sunandha Rajabhat University.
- Matichon. (2021). *Educational technology*. Bangkok: Matichon.

- Ministry of Education. (2020). *Study focus 2020*. Bangkok: Ministry of Education.
- O' Donnel, R. J., & White, G. P. (2005). *Within the accountability era: Principals Instructional leadership behaviors and student achievement*. NASSP Bulletin.
- Roueche & John. (2013). *Shared Vision : Transformational Leadership In American Community Colleges*. [Online]. <https://eric.ed.gov/?id=ED307013> [17 October 2013]
- Somprach, K. (2017) Leadership of School Principals: A Grounded theory study. *Social sciences research and academic journal Vol. 12 No. 34 (2017)*
- Srisa-ard, B. (2013). *Statistical Methods for Research, Volume 1*. (5thed). Bangkok: Suwiriyasan.
- Wang, C. L. & Ahmed, P. K. (2003). Organizational Learning : a Critical Review. *The learning Organization, 10 (1) : 8-17*.